

काठिन्यस्तरः
100-199

द्वैतवेदान्तः शास्त्रि-पाठ्यक्रमः
I SEMESTER
DSCC 03 - इतिहासपुराणपरिचयः

श्रेयोङ्काः - 4
होराः - 60

पाठ्यक्रमस्य उद्देश्यानि (Course Objectives)

- इतिहासपुराणान्यधिकृत्यमध्वाचार्याभिमतस्य बोधनम्।
- महाभारतस्य सकलशास्त्रार्थत्ववर्णनम्।
- भगवतः नारायणस्य महिम्नः निरूपणम्।
- देवतातारतम्ये प्रमाणप्रदर्शनम्।

अधिगमस्य परिणामाः (Learning Outcomes):

अस्य पाठ्यक्रमस्य अध्ययनानन्तरं छात्राः :-

- माध्ववेदान्तरीत्या इतिहासपुराणानां महत्वं ज्ञास्यन्ति।
- सच्छास्त्राणि तेषां स्वरूपं प्रक्रियाञ्च ज्ञास्यन्ति।
- देवतासु तारतम्यं निरूपयितुं समर्था भविष्यन्ति।
- भगवतः सर्वोत्तमत्वम् शास्त्रप्रतिपाद्यत्वञ्च स्पष्टं ज्ञास्यन्ति।

श्रेयोङ्क-प्रारूपम् (Credit Framework)

पाठ्यक्रमकूटाङ्कः Course Code	पाठ्यक्रमशीर्षकः Course Title	पाठ्यक्रमस्य श्रेयोङ्कविभाजनम् Credit Distribution of the Course			श्रेयोङ्काः Credits
		व्याख्यानम् Lecture	अनुशिक्षणम् Tutorial	प्रशिक्षणम्/अभ्यासः Practical/Practice	
DSCC 03	इतिहासपुराणपरिचयः	04	0	0	04

पाठ्यक्रमविवरणम्

अन्विति: १.

श्रेयोङ्कः 1

भारतस्य सर्वशास्त्रसारत्वम्

- पुराणाऽदि-स्वरूप-निरूपणम्
- तात्पर्य-निर्णय-ग्रन्थोद्देशः
- भारतस्य सर्वशास्त्राऽर्थत्वम्
- पुराण-संवादः

अन्विति: २.

श्रेयोङ्कः 1

भारत-प्रशंसा

- भारत-मङ्गल-पद्यम्
- भारत-संवादः
- पुराण-वाक्यानि
- महाभारतसंवादः पुराण-वाक्यानि ।

अन्विति: ३.

श्रेयोङ्कः 1

विष्णु-महिमा

- भारतस्य त्र्यर्थत्वम्
- मोह-शास्त्राणि
- शास्त्र-वाक्य-संवादः महाभारतस्य
- मन्वादिः आस्तिकादिः उपरिचरादिः
- शास्त्राणाम् अर्थनिर्णयक्रमः

अन्विति: ४.

श्रेयोङ्कः 1

देवता-तारतम्यम्

- श्रुति-वचनानि
- इतिहास-वाक्यानि
- पुराण-संवादः

निर्धारितग्रन्थाः (Essential/Recommended Readings/Texts)

1. आनन्द-तीर्थ-कृतः महाभारत-तात्पर्यनिर्णयः द्वितीयाऽध्यायः - वाक्योद्धारः

सहायकग्रन्थाः (Additional Readings :)

1. आनन्द-तीर्थ-कृतः महाभारत-तात्पर्यनिर्णयः
2. राघवेन्द्र-तीर्थ-कृतः महाभारत-तात्पर्य-भावनिरणयः
3. महाभारततात्पर्यनिर्णयः - with VadirajateerthaTippa published by Prof. Prabhanjanacharya
4. महाभारततात्पर्यनिर्णयः- with Janardanabhattacharya Published by Vishvamadhvamahaparishat Bangalore
5. महाभारततात्पर्यनिर्णयः- with commentary of Bannanje Govindacharya, Published by TattvasamshodhanaSamsat. Udupi

6. महाभारततात्पर्यनिर्णयः with Kannada Summary by Vijayasimhacharya e-publication.

परीक्षापद्धतिः माध्यमश्च (Examination Scheme and Mode)

(क) परीक्षाद्वारा बाह्यमूल्याङ्कनम् -

1. वैकल्पिकप्रश्नोत्तराणि, 2. एकेन वाक्येन उत्तरलेखनम्, 3. लघूत्तरीयप्रश्नाः, 4. दीर्घोत्तरप्रश्नाः।

(ख) आन्तरिकमूल्याङ्कनम् -

अधोलिखितेषु कानिचित् चत्वारि आश्रित्य मूल्याङ्कनं विधेयम्-

1. कार्यशालासु भागग्रहणम्।
2. प्रदत्तकार्यलेखनम्।
3. पाठ्यविषयाधारेण चलच्चित्रनिर्माणम्।
4. शास्त्रसंजीवनीकार्यक्रमे भागग्रहणम्।
5. वाग्वर्धिनीसभायाम् अधीतविषयप्रस्तुतिः।

काठिन्यस्तरः
100-199

द्वैतवेदान्तः शास्त्रि-पाठ्यक्रमः
II SEMESTER

श्रेयोङ्काः - 4
होराः - 60

DSCC 04 - अनुमानप्रमाण-परिचयः

पाठ्यक्रमस्य उद्देश्यानि (Course Objectives)

- माध्ववेदान्ताभिमतानुमानप्रमाणस्य बोधनम्।
- अनुमानाङ्गस्य व्याप्यव्यापकभावस्य वर्णनम्।
- तर्कस्वरूपस्य तथा तदङ्गानां निरूपणम्।
- हेतुदोषाणां बोधनम्।

अधिगमस्य परिणामाः (Learning Outcomes):

अस्य पाठ्यक्रमस्य अध्ययनानन्तरं छात्राः :-

- माध्ववेदान्तरीत्या अनुमानस्य लक्षणं तद्विभागक्रमञ्च ज्ञास्यन्ति।
- माध्वसिद्धान्तरीत्या विविधानुमानप्रयोगे समर्था भविष्यन्ति।
- पराभिमतानुमानलक्षणविभागानां विमर्शनक्रमं ज्ञास्यन्ति।
- वादप्रक्रियायां हेतुदोषोद्भावने समर्था भविष्यन्ति।

श्रेयोङ्क-प्रारूपम् (Credit Framework)

पाठ्यक्रमकूटाङ्कः Course Code	पाठ्यक्रमशीर्षकः Course Title	पाठ्यक्रमस्य श्रेयोङ्कविभाजनम् Credit Distribution of the Course			श्रेयोङ्काः Credits
		व्याख्यानम् Lecture	अनुशिक्षणम् Tutorial	प्रशिक्षणम्/अभ्यासः Practical/Practice	
DSCC 04	अनुमानप्रमाणपरिचयः	04	0	0	04

पाठ्यक्रमविवरणम्

अन्विति: १.

श्रेयोङ्कः 1

अनुमान-स्वरूपम्

- अनुमान-लक्षणम्
- धर्माणां चतुष्टयी गतिः
- व्याप्ति-ज्ञान-कारणम्
- धर्माणां स्वरूपम् ।

अन्विति: २.

श्रेयोङ्कः 1

व्याप्य-व्यापक-भावः

- व्याप्ति-भेदाः
- अनुमानस्याऽङ्गद्वयम्
- प्रत्यक्षाऽदिभिः व्याप्तेरुत्पत्तिः
- अनुमान-वैविध्यम्

अन्विति: ३.

श्रेयोङ्कः 1

तर्क-स्वरूपम्

- तर्कस्य पञ्चाऽङ्गानि
- आपाद्याऽनिष्टम्
- तर्कस्य प्रामाण्यम्
- प्रयोगक्रमः उदाहरणपुरस्सरं निरूपणम् ।

अन्विति: ४.

श्रेयोङ्कः 1

हेतु-दोषाः

- अवयव-विचारः
- विरोधः
- असङ्गतिः
- इतरे चत्वारि

निर्धारितग्रन्थाः (Essential/Recommended Readings/Texts)

1. जयतीर्थ-कृताप्रमाण-पद्धतिः (अनुमान-खण्डः - विरोधासङ्गतिपर्यन्तम्)

सहायकग्रन्थाः (Additional Readings :)

1. आनन्दतीर्थ-कृतं प्रमाण-लक्षणम्
2. छलारि-शेषाचार्य-कृता प्रमाण-चन्द्रिका
3. आनन्दतीर्थ-कृतेषु अनुव्याख्याने, विष्णु-तत्त्व-निर्णये च ब्रह्म-तर्क-वचनानि
4. वेदगर्भपद्मनाभसूरि-कृतः पदार्थ-सङ्ग्रहः
5. रघुनाथतीर्थ-कृतः पदार्थ-विवेकः
6. प्रमाणपद्धतिः - with 8 commentaries published by DVRF. Bangalore
7. प्रमाणपद्धतिः - With Short Notes E-PG- Pathashala. By Dr.Narayan.

8. प्रमाणपद्धति: - with Kannada Translation Panduranga Pandurangi Published By PPSM Bangalore
9. **The Path of Proofs:** by Shrinivasa Varakhedi, Manipal Universal Press.

परीक्षापद्धति: माध्यमश्च (Examination Scheme and Mode)

(क) परीक्षाद्वारा बाह्यमूल्याङ्कनम् -

1. वैकल्पिकप्रश्नोत्तराणि, 2. एकेन वाक्येन उत्तरलेखनम्, 3. लघूत्तरीयप्रश्नाः, 4. दीर्घोत्तरप्रश्नाः।

(ख) आन्तरिकमूल्याङ्कनम् -

अधोलिखितेषु कानिचित् चत्वारि आश्रित्य मूल्याङ्कनं विधेयम्-

1. कार्यशालासु भागग्रहणम्।
2. प्रदत्तकार्यलेखनम्।
3. पाठ्यविषयाधारेण चलच्चित्रनिर्माणम्।
4. शास्त्रसंजीवनीकार्यक्रमे भागग्रहणम्।
5. वाग्वर्धिनीसभायाम् अधीतविषयप्रस्तुतिः।

काठिन्यस्तरः
100-199

द्वैतवेदान्तः शास्त्रि-पाठ्यक्रमः
II SEMESTER

श्रेयोङ्काः - 4
होराः - 60

DSCC-5 : तर्कसङ्ग्रहदीपिकायां प्रतिपादिताः प्रत्यक्षानुमानादिविचाराः

पाठ्यक्रमस्य उद्देश्यानि (Course Objectives)

- न्यायशास्त्रोक्तानां प्रमाणानां परिचयः ।
- न्यायशास्त्रोक्तरीत्या द्रव्यादिपदार्थानां लक्षणबोधनम् ।
- प्रत्यक्षप्रमाणस्य लक्षणं, सन्निकर्षाणां प्रकाराणाम् अवबोधनम् ।
- अनुमानस्य लक्षणस्य बोधनम्,
- हेत्वाभासानां परिचयः, तर्काभासस्य परिज्ञानम् ।

अधिगमस्य परिणामाः (Learning Outcomes):

अस्य पाठ्यक्रमस्य अध्ययनानन्तरं छात्राः :-

- अनेन छात्राः दर्शनानां गभीराध्ययनं कर्तुं समर्थाः भवन्ति ।
- वादग्रन्थानां शैली न्यायशैल्यामस्तीत्यतः वादग्रन्थेषु प्रतिपादितान् विचारान् बोद्धुं समर्थाः भवन्ति ।
- प्रमायाः सन्निकर्षाणां च परिचयं प्राप्य तदादाय वेदान्तस्य प्रमेयविचारान् ज्ञातुं समर्थाः भवन्ति ।
- वेदान्तदर्शनस्य प्रमाणग्रन्थः वेदान्तपरिभाषा, वादग्रन्थः चित्सुखी, अद्वैतसिद्धिः इत्यादिषु प्रतिपादितान् विचारान् उपस्थापयितुं समर्थाः भवन्ति ।
- छात्राणां तर्कसामर्थ्यं तत्त्वानां समन्वयसामर्थ्यं च वर्धते ।
- शास्त्राणाम् आन्वयिककौशलं वर्धते ।
- वाक्यार्थोपस्थित्यर्थम् अपेक्षितं कौशलं प्राप्यते ।

श्रेयोऽङ्क-प्रारूपम् (Credit Framework)

पाठ्यक्रमकूटाङ्कः Course Code	पाठ्यक्रमशीर्षकः Course Title	पाठ्यक्रमस्य श्रेयोङ्कविभाजनम् Credit Distribution of the Course			श्रेयोङ्काः Credits
		व्याख्यानम् Lecture	अनुशिक्षणम् Tutorial	प्रशिक्षणम्/अभ्यासः Practical/Practice	
DSCC 04	तर्कसङ्ग्रहदीपिकायां प्रतिपादिताः प्रत्यक्षानुमानादिविचाराः	04	0	0	04

पाठ्यक्रमविवरणम्

अन्विति: १.

श्रेयोङ्कः 1

- मङ्गलस्य सफलत्वसाधनम् ।
- पदार्थविचारः – द्रव्यादिसप्तपदार्थानां सामान्यपरिचयः ।
- सृष्टिप्रक्रिया ।
- आत्मवादः ।
- रूपादिगुणानां सामान्यपरिचयः ।

अन्विति: २.

श्रेयोङ्कः 1

- करणविचारः ।
- कारणविचारः – समवायिकारणम् ।
- असमवायिकारणम्
- निमित्तकारणम्,
- प्रत्यक्षप्रमाणविचारः – प्रत्यक्षप्रमा ।
- सन्निकर्षाः ।

अन्विति: ३.

श्रेयोङ्कः 1

- अनुमानस्वरूपम् ।
- पक्ष-सपक्ष-विपक्षादिविचारः ।
- अनुमानभेदविचारः ।
- व्याप्तिविचारः ।
- परामर्शः ।

- पक्षता ।

अन्विति: ४.

श्रेयोङ्कः 1

- हेत्वाभासा: –
- सव्यभिचारः ।
- विरुद्ध ।
- असिद्धः ।
- सत्प्रतिपक्षः ।
- बाधितः ।

निर्धारितग्रन्थाः (Essential/Recommended Reading/Texts)

1. तर्कसङ्ग्रहः – अन्नम्भट्टः, (न्यायबोधिनी-पदकृत्य-दीपिका-किरणावलीटीकोपेतः) व्यासप्रकाशनम्-वाराणसी
2. तर्कसङ्ग्रहः – दीपिका-नीलकण्ठीप्रकाशिकासहितः, आचार्य-रामानुजताताचार्याः, मातृभूमि ट्रस्ट्, काञ्चीपुरम्
3. तर्कसङ्ग्रहः – भास्करोदयसहितः, डुण्डिराजशास्त्री, केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः
4. तर्कसङ्ग्रहः विद्याधरीटीकासहितः, देवदत्तपाटीलः, समर्थमीडिया सेण्टर् पुणे

सहायकग्रन्थाः (Additional Readings)

1. Tarkasangraha of annambhatta, translated by V.N.Jha, Chinmaya International Foundation, Kerala,
2. तर्कप्रवेशः, काणादसरणिः, संस्कृतसंवर्धनप्रतिष्ठानम्, नवदेहली
3. तर्कप्रवेशः, गौतमसरणिः, संस्कृतसंवर्धनप्रतिष्ठानम्, नवदेहली
4. The primer of Indian logic, Kuppu swami shastri, Madras Sanskrit Adarsha Vidyalaya, Chennai

परीक्षापद्धतिः माध्यमश्च (Examination Scheme and Mode)

(क) परीक्षाद्वारा बाह्यमूल्याङ्कनम् -

1. वैकल्पिकप्रश्नोत्तराणि, 2. एकेन वाक्येन उत्तरलेखनम्, 3. लघूत्तरीयप्रश्नाः, 4. दीर्घोत्तरप्रश्नाः।

(ख) आन्तरिकमूल्याङ्कनम् -

अधोलिखितेषु कानिचित् चत्वारि आश्रित्य मूल्याङ्कनं विधेयम्-

1. कार्यशालासु भागग्रहणम्।
2. प्रदत्तकार्यलेखनम्।
3. पाठ्यविषयाधारेण चलच्चित्रनिर्माणम्।
4. शास्त्रसंजीवनीकार्यक्रमे भागग्रहणम्।
5. वाग्वर्धिनीसभायाम् अधीतविषयप्रस्तुतिः।